



WOJEWODA PODKARPACKI

Rzeszów, 2021-02-03

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

P-II.4131.2.27.2021

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 oraz art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r. poz.713) w związku z 4 ust.1 i art.5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1523 z późn. zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

Uchwały Nr XXIII/182/2020 Rady Gminy Tuszów Narodowy z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tuszów Narodowy, w części dotyczącej § 20 tej uchwały w zakresie wyrazów: "z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r."

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 30 grudnia 2020 r. Rada Gminy Tuszów Narodowy podjęła uchwałę Nr XXIII/182/2020 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tuszów Narodowy.

Organ nadzoru otrzymał tą uchwałę w dniu 7 stycznia 2021 r.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art.4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten wskazuje w ust. 1, że rada gminy po zasięgnięciu opinii państwowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin czystości i porządku w gminie, zwany dalej regulaminem, który to regulamin jest aktem prawa miejscowego.

Rada Gminy Tuszów Narodowy w § 20 badanej przez organ nadzoru uchwały zawarła zapis, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021r.

Określenie, że przedmiotowa uchwała wchodzi w życie „z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.” w ocenie organu nadzoru stanowi istotne naruszenie art.4 ust. 1 i art.5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz.1523 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą.

Stosownie do przepisu art.4 ust.1 ustawy, akty normatywne zawierając przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że akt normatywny określi termin dłuższy. Zgodnie zaś z art.5 ustawy przepisy art.4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Odstąpienie od zasady niedziałania prawa wstecz dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych przyczyn. Przywołany wyżej przepis art.5 dopuszcza bowiem nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko wówczas „jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”. W takim przypadku obowiązkiem organu stanowiącego w związku z korzystaniem z tej instytucji jest jednak podanie faktycznego i prawnego uzasadnienia, z którego wynika, że pomimo działania wstecz akt będzie realizował zasady demokratycznego państwa prawa.

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 24 maja 1994 r. (sygn. Akt K 1/94, OTK z 1994 r. Nr 1 poz.10) zwrócił uwagę na konieczność stosowania odpowiedniego okresu *vacatio legis*. Brak okresu *vacatio legis* uchwały prowadzi bowiem do automatycznego pozbawienia adresatów uchwały możliwości zapoznania się z treścią podjętego aktu prawnego w ustawowo określonym trybie i terminie przed jego wejściem w życie. Obowiązek ustanawiania odpowiedniego *vacatio legis* wynika przede wszystkim z zasad bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych, a także ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa, które to zasady wywodzą się z fundamentalnej zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w przepisie art.2 Konstytucji RP. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 sierpnia 2018 r. sygn.akt I OSK 686/18 wskazał natomiast, że „odstąpienie od zasady niedziałania prawa wstecz dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko

przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków”.

W kwestionowanej uchwale brak jest uzasadnienia wskazującego, że jest to umotywowany przypadek zastosowania art.5 ustawy. Natomiast w ocenie organu nadzoru w niniejszym przypadku podjęcia uchwały ustalającej nowy regulamin utrzymania czystości i porządku w Gminie Tuszów Narodowy, zawierający ustalenia objęte dyspozycją art.4 ust.2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie zachodzą przesłanki do wprowadzenia jej w życie z mocą wsteczną.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w zakresie jak na wstępie jest konieczne i uzasadnione.

Należy ponadto zauważyć, że usunięcie z treści w/w uchwały kwestionowanego niniejszym rozstrzygnięciem zapisu nie powoduje, że przedmiotowa uchwała nie może być realizowana zgodnie z celem jej podjęcia.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO


Marcin Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru

Otrzymują:

- 1/ Wójt Gminy Tuszów Narodowy,
- 2/ Przewodniczący Rady Tuszów Narodowy.